

VOLDSSKADE

DIN RETT TIL ERSTATNING

**NESS
LUNDIN**

Advokatfirma DA

Voldssshendelsen kan ha påført deg midlertidig eller varige skader som påvirker livet ditt fremover

Advokatfirmaet Ness Lundin DA er et middels stort advokatfirma som driver en variert praksis med hovedvekt på erstatning, forsikring og trygderett.

Vi bistår ved alle typer erstatnings- og forsikrings saker, men har særlig spesialisert oss på følgende områder.

- Alminnelige personskader
- Bilansvarsskader
- Yrkesskade
- Pasientskader
- Forsørgertap

I tillegg arbeider vi i stor utstrekning med arbeidsrett, fast eiendoms rettsforhold, familie- og arverett, og alminnelige forretningsjus.

Denne brosjyren er skrevet til deg som er blitt utsatt for vold og påført en personskade, samt dine venner og nærmeste, og eventuelle etterlatte.

Brosjyren tar sikte på å gi deg litt informasjon om din rett til erstatning.

VOLDSSKADER

Tusenvis av mennesker blir hvert utsatt for vold og mishandling. Mange av dem er ikke klar over at deres skade kan gi rett til erstatning utbetalt fra staten. Mange voldsskader vil dessverre medføre ekstrautgifter, inntektstap og/eller varig medisinsk invaliditet og dermed ha store konsekvenser for videre livsutfoldelse. I enkelte tilfeller fører voldsskader til død og gir store konsekvenser for etterlatte.

HVA ER VOLDSOFFER-ERSTATNING?

Såfremt det foreligger en personskade som følge av en straffbar handling, kan du ha krav på erstatning etter voldsoffererstatningslovens regler. De viktigste erstatningspostene er menerstatning, erstatning for inntektstap, oppreisning og erstatning for ekstrautgifter.

Den som utøver volden er i utgangspunktet ansvarlig, men ofte kan eller vil ikke vedkommende betale. Personer som er utsatt for vold, kan istedenfor kreve erstatning fra Kontoret for Voldsoffererstatning (KFV). KFV er et statlig organ som utmåler og forskutterer erstatningen.

Voldsoffererstatningen skal i utgangspunktet dekke ditt økonomiske tap, samt tap av livsutfoldelse (menerstatning) dersom skaden er stor. Normalt vil det også være grunnlag for erstatning for "tort og svie", såkalt oppreisningserstatning.

HVA SLAGS SKADER KAN DU FÅ ERSTATNING FOR?

For å bli tilkjent voldsoffererstatning er det et vilkår at man er blitt påført en personskade etter en straffbar handling – det er ikke tilstrekkelig at man er blitt utsatt for en straffbar handling. Med personskade menes både fysiske og psykiske skader, herunder skader som først viser seg etter en viss tid, slik som for eksempel senskader etter hjernerystelse eller PTSD. Hvis du er usikker på om du er blitt påført en personskade, bør du kontakte lege for en medisinsk undersøkelse og vurdering. Dette er viktig fordi det må sannsynliggjøres at skaden som søkes erstattet skyldes den straffbare handlingen.

HVA MÅ DU GJØRE FOR Å SØKE ERSTATNING?

For å søke voldsoffererstatning må det straffbare forholdet politianmeldes. Dessuten må du ha krevd at erstatningskravet tas med i en eventuell straffesak mot skadevolderen. Politiet skal spørre om du ønsker å fremme erstatningskrav i forbindelse med straffesaken når forholdet politianmeldes. Dette må du altså svare bekreftende på. At forholdet må politianmeldes og erstatningskravet bedt tas med i straffesaken mot skadevolder, betyr imidlertid ikke at du er forhindret fra å søke voldsoffererstatning selv om politiet henlegger saken. Du kan søke voldsoffererstatning uavhengig av hva politiet foretar seg og uavhengig av om skadevolder blir frikjent i straffesaken.

Etter at forholdet er politianmeldt, kan søknad sendes til Kontoret for Voldsoffererstatning. Det er gratis å søke, søknadskjema finner du på voldsoffererstatning.no, hos politiet og Støttesentrene for kriminalitetsutsatte. KfV plikter å veilede deg i søknadsprosessen og er tilgjengelig per telefon eller e-post. Det er følgelig ikke nødvendig med advokat, men det kan være til god hjelp.

I forbindelse med søknadsprosessen må du legge ved dokumentasjon som sannsynliggjør ditt tap. Dette kan gjøres samtidig med søknaden eller ettersendes i løpet av fire uker beregnet fra datoen i mottaksbrevet du mottar fra KfV.

VOLDSOFFERERERSTATNING

LOVGRUNNLAGET

Når en person blir utsatt for en personskade som følge av en straffbar handling som krenker livet, helsen eller friheten, har skadelidte eller dennes etterlatte rett til voldsoffererstatning utbetalt av staten. Dette følger av lov om erstatning fra staten for personskade voldt ved straffbar handling m.m. Dette betyr at man ikke kan søke voldsoffererstatning fra KfV for mindre alvorlige forhold. Du kan imidlertid ha krav på erstatning for mindre alvorlige forhold etter de alminnelige erstatningsreglene. Dette kravet må i så fall rettes direkte mot skadevolder gjennom et sivil søksmål. Et slikt søksmål er ikke betinget av at den skadevoldende handling er straffbar.

ERSTATNINGSREGLENE

Følgende grunnleggende vilkår for å kreve erstatning må være oppfylt:

1. Det må foreligge ansvarsgrunnlag
I voldsoffersaker finnes ansvarsgrunnlaget i voldsoffererstatningsloven. For krav som ikke faller inn under loven gjelder uansett de alminnelige erstatningsrettslige reglene.
2. Årsakssammenheng
Det er alltid et vilkår om at det skal foreligge årsakssammenheng - både faktisk og rettslig - mellom den skade-gjørende handling og de skader/økonomiske tap som skadelidte mener å ha. Tapet må dessuten være en påregnelig følge av den aktuelle skadevoldende handling.

Det må presiseres at det ofte er diskusjoner og uenighet i tilknytning til erstatningssaker om den skadedes problemer med helsen er forårsaket av det straffbare forholdet eller kan skyldes andre forhold, som f.eks. tidligere sykdommer eller skader. Her vil det som regel alltid være nødvendig med vurderinger fra medisinsk sakkyndige.

3. Det må foreligge et økonomisk tap

Tapet kan være alt fra utgifter som skaden har medført, eksempelvis ødelagte klær, utgifter til behandling, hjelp i hjemmet, inntektstap o.l

Det er skadelidte som har bevisbyrden for at økonomisk tap er lidt, og må dokumentere hvert enkelt krav. Det er viktig å sende inn krav vedrørende utgifter eller annet tap samtidig med søknaden eller innenfor den frist KfV angir for ettersending av dokumentasjon.

Etter norsk rett har også skadelidte en plikt til å begrense tapet i den grad dette er rimelig. Dette betyr for eksempel at hvis du må kjøpe tjenester for å kompensere for et tap, kan du ikke uten videre kjøpe de dyreste tjenestene dersom billigere tjenester kan anses å gi tilstrekkelig dekning.

Hvis disse vilkårene er oppfylt, blir det neste spørsmålet hvilke tapsposter som erstattes og hvor høy erstatningen blir (utmålingen).

ERSTATNINGSPOSTENE

Erstatningspostene kan gjerne deles i fire:

1. Menerstatning

Under forutsetning av at skadelidte er påført en varig og vesentlig medisinsk skade som følge av voldsepisoden, skal skadelidte ha menerstatning. For at skaden skal anses som vesentlig må den medisinske invaliditet normalt være minimum 15%. Den medisinske invaliditeten fastsettes av en medisinsk sakkyndig på det/de aktuelle medisinske områder ut fra den aktuelle skade. Menerstatningen fastsettes etter standardiserte regler basert på medisinsk invaliditetsgrad og alder på skadetidspunktet, og er uavhengig av yrke eller inntekt før skaden. I forbindelse med innhenting av spesialisterklæring for fastsettelse av medisinsk invaliditet, gis et mandat til den medisinsk sakkyndige utarbeidet av KfV. Det er søkeren sin oppgave å finne en spesialist som er kvalifisert og har mulighet til å påta seg oppdraget. Denne kan ikke være søkerens egen behandler og skal godkjennes av Kontoret for Voldsoffererstatning. Den varige medisinske invaliditet kan vanligvis først fastsettes etter to til tre år etter skaden, men dette avhenger også noe av skadens art.

Menerstatningen er skattefri.

2. Påførte og fremtidige merutgifter

Skadelidte skal ha dekket de faktiske utgifter som skaden har medført. De mest typiske utgifter er utgifter til behandling, leger og medisiner. Men hvis skaden er stor, kan dette også være utgifter forbundet med tekniske hjelpemidler, hjelp i hjemmet eller ombygging/tilpasning av hus til det aktuelle handikap.

Erstatningsutbetalinger etter norsk rettspraksis anses som et supplement til folketrygdens ytelser. Dette betyr at skadelidte har en selvstendig plikt til å undersøke med trygdemyndighetene hva som kan refunderes derfra før man kan kreve utgifter dekket av staten.

Merutgiftene må dokumenteres for å få dem erstattet. Kvitteringer bør derfor tas vare på, samtidig som du bør notere ulike aktiviteter og f.eks. den hjelp du får fra andre etter ulykken. En dagbok kan være nyttig.

Erstatning for utgifter er skattefritt.

3. Påført inntektstap

Dersom skaden medfører nedsatt ervervsevne (evnen til å tjene penger i hvilket som helst yrke), har man krav på å få dekket det økonomiske tap som ikke dekkes av folketrygden. Dersom man får problemer med å opprettholde sin ervervsmessige funksjonsevne, må saken behandles av trygdemyndighetene slik at du får trygdeytelser du er berettiget til. De trygderettslige forhold må normalt avklares før et endelig erstatningsoppgjør kan finne sted.

Med påført inntektstap menes inntektstap som løper fra skaden skjer og frem til saken gjøres endelig opp. Erstatning for påført inntektstap blir inntektsbeskattet. Fremtidig inntektstap er inntektstapet skadelidte har fra oppgjørstidspunktet og frem til pensjonsalder. Erstatning for fremtidig inntektstap er fritatt for inntektsskatt.

For opplysning av saken og for å oppnå et best mulig resultat, er det ønskelig at du som skadelidte selv bidrar aktivt med opplysninger for å dokumentere skader og tap.

4. Oppreisning

I tillegg til ovennevnte erstatningsposter vil det også ofte være grunnlag for erstatning for "tort og svie", såkalt oppreisningserstatning. Oppreisning skal kompensere for ikke-økonomisk tap, altså tap som ikke kan måles i penger, og kommer i tillegg til de andre former for erstatning. Oppreisningserstatning kan gis selv om det ikke foreligger et økonomisk tap og selv om det ikke foreligger en varig skade. Det spesielle ved oppreisningserstatningen er at det kreves grov uaktsomhet eller forsett fra skadevolderens side for at man skal ha krav på den. Dette er strenge vilkår, og betyr at gjerningsmannen enten må ha skadet deg med vilje eller med et markert avvik fra vanlig, forsvarlig handlemåte.

Det er store variasjoner i hvor stor oppreisning som oppnås. Her vil det i stor grad komme an på hvor godt advokaten er i stand til å argumentere for din sak.

TIDSRFRISTER

Når det gjelder erstatningsoppgjøret etter voldsoffererstatningsloven, gjelder en 3 års foreldelsesfrist fra det tidspunkt du skaffet eller burde skaffet deg nødvendig kunnskap om skaden og den ansvarlige. Foreldelsen avbrytes ved at det fremsettes søknad om voldsoffererstatning. Det er likevel tilstrekkelig at søknaden fremsettes før skadevolderens eventuelle straffansvar er foreldet etter reglene i straffeloven eller før skadelidte fyller 21 år.

ERSTATNING – TRENGER JEG JURIDISK BISTAND?

I personskadesaker er det ofte uenighet om skadelidtes økonomiske tap. Hvor stor erstatningen blir varierer med hvor alvorlig personskade det er snakk om, men også en advokat sin evne til å argumentere for ditt tap ut ifra medisinske spesialisterklæringer og ut ifra faktum ellers, kan være utslagsgivende. Advokatens spesialkunnskap kan ha stor betydning for det endelige oppgjøret.

NÅR SKAL JEG KONTAKTE ADVOKAT?

Dersom du ikke allerede har en bistandsadvokat, kan det være lurt å kontakte en advokat for en uforpliktende samtale om ditt behov for juridisk bistand. En advokat kan gi deg informasjon om hvordan du bør forholde deg videre. Voldsoffererstatningsordningen er subsidiær. Dette betyr at ditt tap må være forsøkt dekket gjennom offentlige ytelser eller forsikring før du søker voldsoffererstatning. En advokat vet hvor man skal henvende seg i slike situasjoner og kan være behjelpelig med å undersøke og kontakte rett organ.

VALG AV ADVOKAT

Personskadesaker, herunder voldsoffersaker, kan være kompliserte og reiser mange juridiske problemstillinger. Det er derfor svært viktig at din advokat forstår kompleksiteten av din skade og hvordan skaden influerer livet ditt, samt har inngående kjennskap til lovverket og domstolpraksis.

Advokatfirmaet Ness Lundin er Norges ledende advokatfirma innen erstatnings- og forsikringsrett og bistår jevnlig skadelidte i saker om voldsoffererstatning. Vi har i tillegg prosedert en rekke saker vedrørende voldsoffererstatning for domstolene.

UTGIFTER TIL JURIDISK BISTAND

Hvis du er blitt påført en personskade som følge av vold, vil du kunne ha krav på å få dekket dine advokatutgifter knyttet til utmålingen av erstatningen. Advokatutgiftene kan dekkes av bistandsadvokatordningen, fri rettshjelp eller direkte fra Kontoret for Voldsoffererstatning. I tillegg finnes det flere ordninger som yter juridisk bistand gratis, herunder Støttesenter for kriminalitetsutsatte og JURK. Dessverre er det imidlertid ofte relativt omfattende begrensninger på hvor omfattende advokatbistand som dekkes. Praksis er dessverre svært restriktiv, og det kan derfor i en del tilfeller innebære kostander å få advokathjelp i slike saker.

HVA SKJER VIDERE?

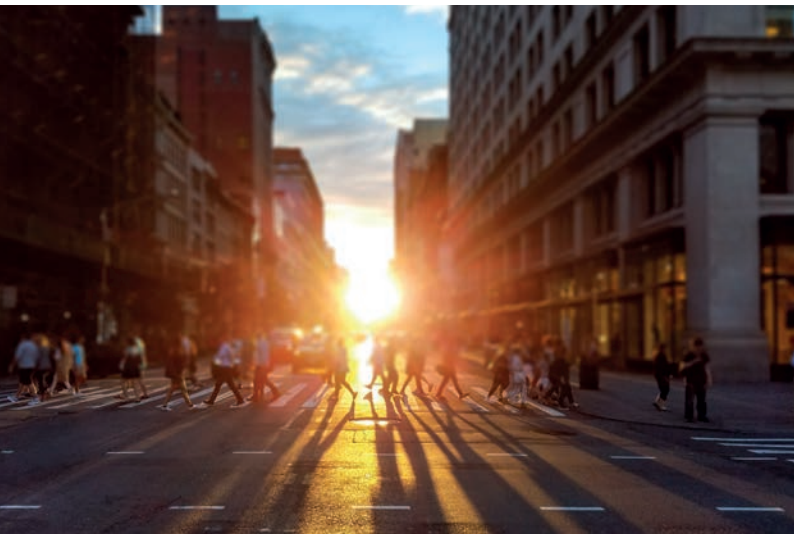
Etter at du har sendt søknad til KfV vil de gå i gang med å behandle din søknad. Det er viktig at du selv sørger for å sende inn nødvendig dokumentasjon, ettersom KfV ikke har kapasitet til å gi konkret tilbakemelding på hva de trenger.

Under saksbehandlingen vil KfV innhente dokumenter fra politiet. For tapsposter hvor det er relevant vil det også bli innhentet dokumentasjon fra NAV og Skatteetaten – dette trenger du altså ikke å sende inn selv. Dokumentasjon fra fastlege, barnevern, kommune og andre instanser blir imidlertid ikke innhentet og det er derfor viktig at du selv sørger for å få sendt inn slik informasjon.

Det kan ta tid å få behandlet sin søknad, det ikke uvanlig at det tar nærmere to år før en søknad bli innvilget eller avslått.

Når skaden har stabilisert seg, vil det bli innhentet spesialisterklæring i saken. Det er ofte behov for å vente med spesialisterklæring til man ser hvilke konsekvenser skaden gir i dagliglivet.

Spesialisterklæringen vil beskrive dine skader og vurdere spørsmålet om årsakssammenheng, medisinsk invaliditetsgrad og ervervsmessig uførhetsgrad. I denne sammenheng skal du, og eventuelt advokaten din, bli enige med KfV om hvilken spesialist og hvilket mandat som skal benyttes.

KFV treffer dermed vedtak som både omfatter ansvarsspørsmålet (om du har rett til erstatning) og eventuelt erstatningsutmålingen. Hvis du er uenig i deres vurdering, kan vedtaket påklages.

Hvis du ikke er fornøyd med utfallet av det påklagede vedtaket, må det vurderes om man skal bringe saken inn for domstolene for å få kjent vedtaket ugyldig. Dette skjer vanligvis ved at advokaten din gir deg et råd om saken, risikoen ved prosess, kostnader, etc., som du velger hvorvidt du vil følge eller ikke.

HVOR HENVENDER JEG MEG?

Hvis du ønsker vår bistand, kan du henvende deg til vårt hovedkontor:

Advokatfirmaet Ness Lundin DA

Besøksadresse: Universitetsgata 8, 0164 Oslo
Postadresse: Postboks 420 Sentrum, 0103 Oslo
Telefon: 23 29 90 00
E-post: firmapost@nesslundin.no

Nettsted: www.nesslundin.no